

- гарантія збереження високої якості молочних продуктів;
- урізноманітнення і систематичне збагачення ринкової пропозиції;
- продовження тривалості продуктів без вживання шкідливих консервантів;
- зростання виробництва глибокопереробних продуктів із високими оздоровчими і поживними властивостями;
- поширення асортименту так званої молочної галантереї.

Все це сприятиме збільшенню попиту на молокопродукти, а їх виробникам завойовувати споживачів всіх сегментів ринку.

Література

1. Дудар Т.Г., Голомша Н.Є. Перспективи розвитку регіонального ринку молока і молокопродуктів// Економіка АПК. – 2002, № 9. – С. 126-131.
2. Євчук Л.А. Проблеми ринку молокопродуктів// Економіка АПК. – 2002, № 12. – С. 100-103.
3. Ільчук М.М. Проблеми забезпечення зростання рівня споживання масла вершкового населенням України. – 2003, № 2. – С. 80-88.
4. Кудлай В.Г. Розвиток ринку молока і молочних продуктів в Україні// Економіка АПК. – 2003, № 9. – С. 97-102.
5. Липчук В.В., Дудяк Р.П., Бугіль С.Я. Маркетинг: основи теорії і практики, Навч. пос. – Львів: "Новий світ – 2000"; "Магнолія плюс", 2003. – 288 с.
6. Саблук П.Т., Карич Д.Я., Коваленко Ю.С. Основи організації сільськогосподарського ринку. – К.: ІАЕ УААН, 2003. – 188 с.
7. Савицька В.П. Актуальні проблеми розвитку ринку молока і молочних продуктів// Економіка АПК. – 2002, № 11. – С. 102-106.
8. Babuchowski K. Jakość mleka i produktów mleczarskich. IERiGŻ, Warszawa, 1993. – S. 17.

УДК 634.0.61

Ст. викл. О.Г. Гнатів – УкрДЛТУ

РОЛЬ ЕКОЛОГІЧНИХ ФОНДІВ У СТАЛОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Розглядається роль екологічних фондів у сталому розвитку України, відповідно – їх зв'язок з державним бюджетом України. Наводяться основні джерела надходжень до фондів та напрямки їх використання.

Senior teacher O.G. Gnativ – USUFWT

The role of ecological funds in permanent development of the Ukraine

The role of ecological funds in permanent development of Ukraine is considered, accordingly their connection with the state budget of Ukraine. The basic sources of receipts in the funds and directions of their use are pointed.

Бюджет є основним централізованим фондом грошових запасів держави. Кошти держави знеособлені і забезпечують його функції. Однак у держави можуть бути певні видатки, які мають особливе значення і тому повинні мати відповідне гарантоване фінансове забезпечення, що і є причиною формування фондів цільового призначення.

Державні цільові фонди – один з методів перерозподілу національного доходу держави. За своєю економічною сутністю вони відображають грошові відносини з розподілу і перерозподілу вартості суспільного продукту та частини національного багатства пов'язаних з формуванням та використанням державних коштів для фінансування суспільних потреб з визначених джерел, які мають цільові призначення.

У різних країнах формуються різні цільові фонди, які відображають специфічні риси фінансових систем цих країн.

Функціонування цільових фондів відбувається згідно із законодавством України. Регламентування діяльності, джерела доходів тих фондів, які формуються під безпосереднім контролем держави, щорічно визначаються Законом України про Державний бюджет на поточний рік але управління коштами державних цільових фондів є автономним відносно бюджетів. Фонди можна класифікувати за джерелами фінансування, юридичним статусом, територіальністю, періодом дії, економічним змістом. По суті, цільові фонди є новою складовою частиною фінансів України, яка перебуває на стадії становлення.

До економічних і тимчасових фондів в Україні у складі Державного бюджету України належать: Фонд для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення, Державний спеціалізований фонд фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях, Державний фонд охорони навколишнього природного середовища, Державний дорожній фонд України та інші. Техногенна катастрофа, яка сталася у 1986 р, досі відчутно впливає на соціально-економічне життя в Україні. Передусім це стосується населення України, яке проживає в забруднених радіоізотопами територіях, та осіб, які постраждали при ліквідації наслідків цієї аварії. До 2000 р існував спеціальний збір, який нараховувався на заробітну плату і надходив у цей спеціалізований фонд. Надалі фонд залишився у в складі Державного бюджету України, але вишукувати джерела для фінансування необхідно серед інших джерел доходів.

Для концентрації коштів з метою цільового фінансування природоохоронних і ресурсозберігаючих заходів, а також для зменшення впливу забруднення навколишнього природного середовища на здоров'я населення у 1991 р було створено Державний фонд охорони навколишнього природного середовища і правовою основою функціонування фонду є Закони України та Постанови Кабінету Міністрів. Фонд діє на державному, обласному і місцевому рівнях.

Основним джерелом надходжень до Фонду є збір за забруднення навколишнього природного середовища, який встановлюється за:

- викиди в атмосферу забруднюючих речовин стаціонарними і пересувними джерелами забруднення;
- скиди забруднюючих речовин у водні і підземні горизонти;
- розміщення відходів у навколишньому природному середовищі.

Серед інших джерел надходжень до Фонду належать: штрафи за порушення норм і правил охорони навколишнього природного середовища; добровільні внески і пожертвування підприємств, організацій і громадян.

Ставки збору запроваджуються урядом Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування на підставі лімітів викидів та скидів забруднюючих речовин і розміщення відходів та нормативів плати за них. Ліміти викидів стаціонарними джерелами забруднення встановлюються Міністерством охорони навколишнього природного середовища і ядерної безпеки України у формі видачі дозволів на викиди і скиди терміном на 5 років.

Нормативи збору встановлюються Кабінетом Міністрів України як фіксовані суми у гривнях за одиницю основних забруднюючих речовин та розміщення відходів. За викиди пересувними джерелами забруднення нормативи збору встановлюються залежно від виду пального та транспорту. Понадлімітні обсяги обчислюються та сплачуються в п'ятикратному розмірі.

Збори за забруднення навколишнього природного середовища підприємства перераховують у таких розмірах:

- 20 відсотків – до місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища, що утворюються у складі бюджетів місцевих рад;
- 50 відсотків – місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища, що утворюються у складі бюджетів Автономної Республіки Крим, обласних рад;
- 30 відсотків – до Державного фонду охорони навколишнього природного середовища, що утворюється у складі Державного бюджету України.

Основні напрями використання Фонду можна згрупувати так:

- фінансування природоохоронних заходів;
- фінансування ресурсозберігаючих заходів;
- забезпечення екологічної безпеки.

Кошти Фонду використовуються в межах бюджетних програм визначених законодавством, згідно з кошторисами, які затверджуються Міністром екології та природних ресурсів за погодженням з Мінфіном. Під час формування бюджетних програм, які фінансуються за рахунок коштів Фонду, пріоритет повинен віддаватися природоохоронним та ресурсозабезпечуючим заходам, визначеним Законами України і спрямованим на запобігання, зменшення та усунення забруднення навколишнього природного середовища.

До 10 % коштів Фонду може резервуватися для здійснення непередбачених випадків, пов'язаних з природоохоронною діяльністю, що не мають постійного характеру і не могли бути передбачені під час складання проекту Державного бюджету України.

В рамках реалізації міжнародного проекту "Зміцнення екологічних фондів в Україні" фахівцями Міністерству охорони навколишнього природного середовища запропоновано проведення відповідних реформ. На думку розробників проекту, потрібно існуючу трирівневу систему державних бюджетних екологічних фондів перетворити у дворівневу (державний, місцевий) систему позабюджетних екологічних фондів–юридичних осіб, а також збільшення надходжень та покращення управління грошовими потоками.

УДК 65.012.8.33+621

С.Я. Кісь – Івано-Франківський НТУ нафти і газу

НАФТОГАЗОВІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Розглядається визначення понять економічна безпека держави, енергетична безпека та ресурсна у вітчизняній літературі, розкриває суть стратегії економічної безпеки держави, проводить аналіз забезпеченості України нафтою і газом, визначає загрози економічній безпеці в контексті функціонування нафтогазового комплексу та шляхи їх локалізації, пропонує напрями пріоритетного розвитку нафтогазової галузі України, для забезпечення національних економічних інтересів.